

פיתתמו את השנה

טקס משפחתי וקהילתי לראש השנה

ראש השנה הוא רגע של עצירה, התחדשות ותקווה –
זמן לפתוח את הלב, להביט על השנה שחלפה ולחלום יחד את השנה שבפתח.
ההצעה שלפנינו הינה טקס משפחתי-קהילתי קצר המשלב מסורת עם חידוש, יצירת מרחב של משמעות, חיבור ושייכות.
הטקס בנוי משלושה שערים:

שער הטבע המלמד אותנו התחדשות;

שער האדם הקורא לנו לקחת אחריות;

ושער השלום שאליו אנו מבקשים לכוון את פעמינו.

דרכם ניכנס אל השנה החדשה, מתוך מחויבות עמוקה לפעול למען חברה צודקת, אנושית ושלווה יותר.
בכל שער תמצאו קטעי שירה, שירים וברכות לסימני החג.

זאת הזמנה לשבת סביב השולחן, לקרוא בסבב, לשיר יחד, לברך על הסימנים ולטעום אותם.

חג שמח!

צוות החלוצ - המדרשה באורנים

קידוש

תבורך הגפן ופריה – העינב, התירוש
והיין, המשמח לבב אנוש.
נמלא הגביע, נקדש את הרגע
ונברך את כולנו בשפע וברווחה,
בשמחה ובנחת, באחוזה ושלום.
אמן!

(ברכה קיבוצית)

ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן.
ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם,
אשר בחר בנו מכל עם ורוממנו מכל לשון
וקדשנו במצותיו.
ותתן לנו ה' אלהינו באהבה את יום השבת הזה
ואת יום הזכרון הזה,
יום זכרון תרועה באהבה מקרא קדש,
זכר ליציאת מצרים.
ודברך מלכנו אמת וקיים לעד.
ברוך אתה ה', מקדש השבת וישראל ויום הזכרון.

(קידוש מתוך מחזור מסורתי)

בראש השנה

נעמי שמר

בראש השנה, בראש השנה פְּרַחַה שׁוֹשְׁנָה אֶצְלִי בְּגִנָּה
בראש השנה, סִירָה לְבִנָּה עֲגִנָּה לָהּ בְּחוֹף פְּתָאוֹם
בראש השנה, בראש השנה לִבְנו עֵנָה בְּתַפְלָה נוֹשְׁנָה
שִׁיפָה וּשׁוֹנָה תֵּהָא הַשְׁנָה אֲשֶׁר מִתְחִילָה לָהּ הַיּוֹם

בראש השנה, בראש השנה פְּרַחַה עֲנָנָה בְּרִקְיעַ הַסֵּתוֹ
בראש השנה כִּנֹּר נִשְׁמָה עָלָה בְּשֹׁדֶה חֶצֶב
בראש השנה, בראש השנה לִבְנו עֵנָה בְּתַפְלָה נוֹשְׁנָה
שִׁיפָה וּשׁוֹנָה תֵּהָא הַשְׁנָה אֲשֶׁר מִתְחִילָה לָהּ עַכְשָׁו

בראש השנה, בראש השנה
פְּרַחַה פְּרַחַה מְנִיגִינָה שְׁאִישׁ לֹא הִכִּיר
וְתוֹף יִמְמָה הַזֶּמֶר הָמָּה מִכָּל חִלּוֹנוֹת הָעִיר.
בראש השנה, בראש השנה לִבְנו עֵנָה בְּתַפְלָה נוֹשְׁנָה
שִׁיפָה וּשׁוֹנָה תֵּהָא הַשְׁנָה אֲשֶׁר מִתְחִילָה לָהּ בְּשִׁיר.

המדרשה
באורנים

להגשמה משותפת

המדרשה
באורנים
יוצרים יהדות ישראלית

שַׁעַר הַטֵּבַע

בימים שבין סוף הקיץ לראשית הסתיו לובשת הארץ פנים חדשות: החצבים מבקיעים את האדמה, שדות הכותנה מלבינים, והאוויר מתמלא בהבטחה שקטה לגשם שיבוא. זהו זמן של מעבר, של שינויים, המזמנים התכנסות וחשבון נפש של הימים הנוראים. זהו זמן גם להתחדש ולזרוע תקווה לשנה הבאה: שיתגשמו בנו ובינינו גשמי ברכה של חדווה ופליאה.

שנים-עשר ירחים

נעמי שמר

בְּתִשְׁרֵי נֶתַן הַדֶּקֶל
פְּרִי שְׁחֹם נֶחֱמֵד
בְּחֶשְׁוֹן יֵרֵד יוֹרֵה
וְעַל גִּגִּי רָקֵד
בְּכֶסֶלֹו נִרְקִיס הוֹפִיעַ
בְּטִבַּת בָּרֵד
וּבְשִׁבְט חֲמָה הַפְצִיעָה
לְיוֹם אֶחָד.

בְּאֶדֶר עָלָה נִיחוּחַ
מִן הַפְּרִדְסִים
בְּנִיסָן הוֹנְפוּ בְּכוֹחַ
כָּל הַחֲרָמִשִּׁים
בְּאֵיר הַכֹּל צִמַּח
בְּסִינֹן הַבְּכִיר
בְּתַמָּז וְאֵב שִׁמְחָנוּ
אֶחָר קִצִּיר

תִּשְׁרִי, חֶשְׁוֹן, כֶּסֶלֹו, טִבַּת
חֶלְפוֹ, עֶבְרוֹ בִּיעֶף
גַּם שִׁבְט, אֶדֶר, נִיסָן, אֵיר,
סִינֹן, תַּמָּז וְאֵב
וּבְבוֹא אֱלוֹל אֵלֵינוּ
רִיחַ סִתּוֹ עָלָה
וְהִתְחַלְנוּ אֶת שִׁירֵנוּ
מִהִתְחַלָּה.

גם השנה

לאה גולדברג

כָּל שָׁנָה וְשָׁנָה מוֹרִיק הַדָּשָׂא,
וְעוֹלָה הַחֲמָה וְיוֹרֵד הַמָּטָר.
כָּל שָׁנָה וְשָׁנָה אֲדָמָה מֵתְחַדֶּשֶׁת,
מִלְבִּין הַחֶצֶב וּמִזְהִיב הַהֶדֶר.
כָּל שָׁנָה נוֹלָדִים אֲנָשִׁים לָרֵב,
לְדַמְעוֹת וּלְצִחוֹק, לְאַחֻזָּה וּשְׁנָאָה,
יֵשׁ מִיִּשְׁהוּ הָרוֹצֶה רַק טוֹב -
גַּם הַשָּׁנָה!

נברך על חלה עגולה, שמזכירה את מחזוריות הזמן והטבע המתחדש

נהוג לטבול את החלה בראש השנה בדבש:
נְבָרֵךְ עַל הַלֶּחֶם, מִתַּנֵּת אָדָם וְאֲדָמָה.
מִי יִתֵּן וְיִמְצָא בְּשִׁפְעוֹ, וְנִשְׁמַח בְּדַבְרֵי הַפְּשׁוּטִים:
בִּפְתִּי, בְּבֵית וּבְאַהֲבַת הַלֵּב.
(קובי וינר, קיבוץ מזרע)

ברוך אתה ה' אלוהינו מלך העולם המוציא לחם מן הארץ:

נברך על הגזר

יהי רצון שיגזרו עלינו גזרות טובות. כמו גזר, שנכּה שוב שרש באדמתנו בבטחון!

נברך על הרימון

יהי רצון שירבו הפירות בארצנו, וּשְׁנִזְכֶּה לַהֲנוּת מִכָּל פִּירוֹת עַמְלָנוּ!

שַׁעַר הָאָדָם

לפי המסורת, בראש השנה נברא האדם הראשון. זהו יום הולדתה של האנושות – הרגע שבו החל הסיפור האנושי. נקודת התחלה זו מזכירה לנו את שוויון ערך האדם, את חיינו השזורים אלה באלה; וקוראת לנו לחדש את רוח הקהילה והמשפחה באחריות הדדית, ואת הבחירה בערבות ובנתינה.

שבע שורות לזריחה

אמיר אור

ואף על פי כן החיים, ואף על פי כן אהבה.
ראה עוד נראה את שער הלב
נפקח אל עולם של תקווה.
בשביליו שוב נפסע, על יפיו נתפלא
ורוחנו צלולה ושלוחה:
ראה עוד נראה את הבקר עולה,
את זריחת האדם הקרבה.

רבקה מרים

בראשית ברא אלהים
את השמים שבעצם אינם
ואת האדמה שרוצה בם לגעת,
בראשית ברא אלהים חוטים מתוחים ביניהם
בין שמים שבעצם אינם
ובין האדמה המשוועת.
ואת האדם הוא יצר
שהאיש הוא תפלה והוא חוט נוגע במה שאיננו
במגע של רך ודקות.

בשנה הבאה

אהוד מנור | נורית הירש

בשנה הבאה נפרש כפות ידיים
מול האור הנגר, הלבן.
אנפה לבנה תפרש באון כנפים
והשמש תזרח בתוכן.
עוד תראה, עוד תראה
כמה טוב יהיה
בשנה בשנה הבאה.

ענבים אדמים יבשילו עד הערב
ויגשו צוננים לשלחן,
ורוחות רדומים ישאו על אם הדרך
עתונים ישנים וענן.
עוד תראה, עוד תראה
כמה טוב יהיה
בשנה, בשנה הבאה.

בשנה הבאה נשב על המרפסת
ונספר צפרים נודדות.
ילדים בחפשה ישחקו תופסת
בין הבית לבין השדות.
עוד תראה, עוד תראה
כמה טוב יהיה
בשנה, בשנה הבאה.

נברך על הלוביא (שעועית):

יהי רצון שתלבלב משפחתנו וקהלתנו, ושנזכה לצמח יחד!

נברך על הכרתי (כרישה):

יהי רצון שנזכה לכרות בריתות של ידידות אמת בינינו!

נברך על הקרא (דלעת):

יהי רצון שיקרא שמנו בהקשרים של הצלחות ושמחות!

נברך שנה זו

הפיט "שנה זו" נכתב על-ידי ה'בן איש חי', שחי בעיראק בסוף המאה ה-19. הוא מברך ברכות לשנה החדשה לפי סדר הא"ב, ומחברן עם פסוקים מהמקורות. בחרנו להוסיף ברכות משלנו. מוזמנות ומוזמנים להמשיך את הפיט במילותיכם:

שנה זו תהיה שנת אורה, שנהיה לאור גדול כמו החמה
שנה זו תהיה שנת ברכה, שיפה ושונה תהא השנה
שנה זו תהיה שנת גילה, שנפתח את לבנו בשמחה
שנה זו תהיה שנת דיצה, שדרכנו תהיה רצופת אהבה
שנה זו תהיה שנת הצלחה, שנה זו תהיה שנת....

שְׁעַר הַשְּׁלוֹם

השלום הוא מעשה אנושי, צומח מתוך הלב ומתממש במפגש שבין בני ובנות אדם. שלום נבנה מהקשבה, מאמון, מאחריות הדדית. האמונה בשלום היא אמונה שביכולתנו ליצור מציאות טובה יותר. בכל יום מחדש מוטלת עלינו האחריות לבחור בשלום, לרצות בו ולפעול כדי לקרבו. בפיתחה של שנה חדשה נושיט יד לשלום ונוסיף את חלקנו בטוויית חיבורים, בבניית גשרים ובהרחבת מעגלי השותפות.

שִׁכְשֻׁנְבוֹא

אלמטריוטיס (עלי מוהר) | א. קונדיס

הַזְמַן אֶת הַשָּׁנִים יָנִיס
וְקִצְתָּ בֵּינָה בְּלֵב מְכֻנֵּס
אֲבָל יִשְׁנֶם דְּבָרִים שֶׁהוּא עוֹד לֹא גָלָה לִי
הָאֵם יִפְרַח לִי עוֹד שׁוֹשֵׁן
הָאֵם נִעוֹר בִּי נִיצוֹץ נֹשֵׁן
הָאֵם בְּסוֹף הַדֶּרֶךְ מַחֲכָה תְּשׁוּבָה לִי
וְאִיךְ נָדַע אִם יֵשׁ תִּקְוָה
שִׁכְשֻׁנְבוֹא, שִׁכְשֻׁנְבוֹא נִמְצָא תְּשׁוּבָה

לֹאֵן נִמְשַׁכֶּת הַמַּסְלָה
לֹאֵן הוֹלֶכֶת הַתְּפִלָּה
וְמִי יֵשִׁיב לִשְׁאֵלָה וְמִי יִשְׁמַע לִי
וְמִי יִפְתַּח לִי לִבּוֹ
וְאִם אֵלֶּךְ לֹאֵן אָבוֹא
הָאֵם בְּסוֹף הַדֶּרֶךְ מַחֲכָה תְּשׁוּבָה לִי.
וְאִיךְ נָדַע אִם יֵשׁ תִּקְוָה
שִׁכְשֻׁנְבוֹא, שִׁכְשֻׁנְבוֹא נִמְצָא תְּשׁוּבָה

זֶה רֶק אֲנִי וְזוֹ רֶק אֶת
וְזֶה הָרֶבֶה וְזֶה כֹּה מַעֲט
וְאִיךְ נָדַע אִם לֹא לָרִיק עָבְרוּ חַיֵּינוּ
הָאֵם עָמְלָנוּ לֹא לְשׁוֹן
הָאֵם בֵּיתֵנוּ לֹא יִחְרַב
הָאֵם תַּחֲיָה אֶהְיֶה גַם אַחֲרֵינוּ.
וְאִיךְ נָדַע אִם יֵשׁ תִּקְוָה
שִׁכְשֻׁנְבוֹא, שִׁכְשֻׁנְבוֹא נִמְצָא תְּשׁוּבָה

עֵדִית חֲכַמֻּבִּיץ'

יְמֵי הַדְּבֶשׁ וְהַיּוֹנִים
עַל זֶה־ב
תִּקְתֹּק הַסֵּתוֹ בְּשַׁעוֹנִים
טְפוֹת חֶצֶב.
עֲבִים שָׁבוֹת
לְאִפְקִים
הָאֶהָבוֹת
לְמַחֲכִים
וְהַקְצוּוֹת
מוֹצֵאִים אֶת שִׁפְתֵי הַהִתְחַלָּה
כְּמוֹ אֲנִיהַ אֲשֶׁר הִגִּיעָה לְנִמְלָה.
וְהַחֲדָשׁ הַזֶּה, הַטּוֹב
שָׁאִין לוֹ שֵׁם
הוּא בְּאֵמֶת מִמֶּשׁ קָרוֹב
לְהַתְּגַשֵּׁם.

נִבְרַךְ עַל הַסִּילֵקָא (סִלֵּק):

יְהִי רְצוֹן שִׁיִּסְתַּלְקוּ מֵאֲתָנוּ עֲצָבוֹת, מוֹעָקָה וְדָאָגָה,
שִׁיִּסְתַּלְקוּ מֵאֲרָצֵנוּ שְׁנֵאת חֶנֶם, שְׁחִיתוֹת וְעֵרְלוֹת לְבָ!

נִבְרַךְ עַל הַתֶּמֶר:

יְהִי רְצוֹן שִׁיִּתְּמוּ הַמִּלְחָמוֹת וְהַמְּכַאוּבִּים,
שֶׁנִּזְכֶּה לְשִׁבְתָּ וּלְשִׁמְחָה בְּסִכַּת הַשְּׁלוֹם!

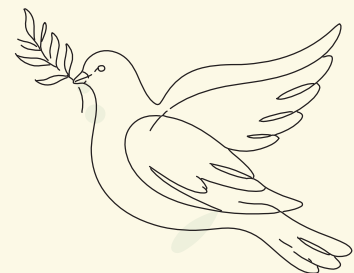
נִבְרַךְ עַל תְּפוּחַ בִּדְבֶשׁ:

יְהִי רְצוֹן שֶׁתִּתְחַדֵּשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה וּמִתּוֹקָה!

עוֹשֶׂה שְׁלוֹם

מילים מן התפילה | נורית הירש

עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו
הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְעַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵּבֶל
וְאִמְרוּ, אִמְרוּ אָמֵן.
יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם, יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם,
שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל.

תֵּהָא שְׁנַת תַּשַּׁפ"ז שְׁנַת שְׁלוֹם וּפֶז, שְׁנַת טוֹבָה!